

Окрилена любов'ю до України

Вирішила написати в газету про нашу громадську організацію, в яку я вступила 1998 року, і особливо про незмінного голову осередку Конгресу української інтелігенції Куц Аллу.

Цього року нам виповнилося 20 років.

Сам конгрес було створено на установчому з'їзді в Києві 11 листопада 1995 року.

В Березному були проведені установчі організаційні збори 28.09.1997 року в залі економіко-гуманітарного ліцею за сприяння директора Валерія Лавренюка. Головою Березнівського осередку обрали Аллу Куц. Її кандидатуру запропонували представники обласної громади КУІН, які знали її давно. Ще за часів Радянського Союзу в кінці 80-років вона брала участь в різних заходах всеукраїнського масштабу. У вересні 1989 року була запрошена на установчий з'їзд першої громадської організації державницько-патріотичного спрямування "Народний Рух України за перебудову", яка потім була оформлена як партія. На цьому з'їзді вона познайомилась з костопільчанкою Зоєю Дідич, з тих пір вони співпрацювали як члени НРУ, їздили одна до одної на різні заходи.

Згодом, в 1990 році Алла Куц була представником від інтелігенції району в Рівному, де проходила конференція патріотично налаштованої інтелігенції. Разом з нею їздила Надія Ярмолюк і Марія Семенчук. Там вона зустрілась з патріотами Рівненщини Йосипом Пацулою, який згодом очолив обласну громаду Конгресу української інтелігенції, Василем Червонієм, Миколою Пороським та іншими.

21 січня 1990 року разом з Володимиром Івановим брали участь у Ланцюгу злуки між Києвом і Львовом. Також Рівненщина вперше відзначила річницю битви козаків під Берестечком. Були там і березнівчани, серед них Алла Куц з родиною.

ністичного режиму", "Конституція і ми". Також до ювілейних дат Алла Куц проводила багато заходів: "90 років від народження поліського отамана Тараса Бульби Боровця", "80 років від Дня злуки УНР і ЗУНР", "10 років українській Незалежності", "Ми пам'ятаємо" - вечір-реквієм в річницю загибелі В'ячеслава Чорновола.

Саме з її ініціативи була встановлена пам'ятна стіна полеглим за Україну березнівчанам, могили яких невідомі. Дані збирали Володимир Удодік і Микола Євтушок.

Разом з головою товариства "Просвіта" Галиною Мовчанець голова осередку КУІН ініціювала встановлення пам'ятника Тарасу Шевченку. Вони перші внесли кошти

жина Атена Пашко та його найближчий товариш Лесь Танюк, багато почесних гостей з Рівного, Костополя, виступала хорова капелла під керівництвом заслуженого працівника культури України Ольги Черножукової.

Нашому незмінному лідеру Аллі Куц довелося докласти чимало зусиль, щоб у Березному постав перший в Україні пам'ятник нашому легендарному земляку головному командирі УПА Тарасу Бульби-Боровцю. Алла Куц запросила на відкриття племінницю отамана Марію Лантух з Канади з донькою. Солідна делегація з Рівного на чолі з головою облдержадміністрації Василем Червонієм, були навіть гості з Білорусії, бо під час Другої світової війни Бульба-Боровець контактував з Білоруською Самообороною. А до 100-річчя генерала-хорунжого була виготовлена меморіальна дошка роботи художника з Олевська – Гальченка. Алла Куц сама їздила в Олевськ замовляти, а потім забрати дошку. Вона встановлена на приміщенні районного краєзнавчого музею. Також до цієї дати були виявлені та упорядковані могили бульбівських старшин в селі В. Селища, Хмелівка і Топча Корецького району, на яких встановлено і освячено пам'ятники і плити. Все це організувала Алла Куц.

Надаючи великого значення патріотичному вихованню молоді, пані Алла проводила різноманітні заходи в гімназії, економіко-гуманітарному ліцеї, ЗОШ №2, школі-інтарнеті, в Західноукраїнському коледжі "Полісся".

Особливо тісні стосунки склались з керівництвом гімназії. Алла Куц організувала передачу цьому закладу портрети Миколи Буховича, В'ячеслава Чорновола, ікону Божої Матері, Державний прапор України.

Йї вдалося витребувати з Німеччини, з Мюнхена архів Тараса Бульби-Боровця, упорядкувати і видати його під назвою "Своя державність, зброяна сила, віра Христова". На підставі власних досліджень, праць істориків, науковців, що ретельно нею вивчались, було видано за її авторством історичний нарис "Тарас Бульба-Боровець – засновник і організатор УПА".

Доба козаччини також була в полі зору нашого очільника, це привело до співпраці з Рівненським об'єднан-

А на Покрову 1992 р. разом з В. Удодіком, А. Шабатюком, Ю. Гарасимчуком відкрили пам'ятний знак воякам ОУН-УПА на честь 50-річчя УПА на площі Незалежності в Березному.

Дізнавшись про страшний голод 1932-1933р. від своєї матері, Алла Куц ініціювала встановлення в 1993 році в Березному в пам'ять жертв символічний Хрест до 60-років цієї трагедії.

В 1993 р. в Березному створилась патріотична організація "Союз українок", яку очолила Леся Цимбалюк та з поважної причини не змогла керувати цим осередком, і керівником обрали Аллу Куц.

В 1994 році стала членом товариства "Просвіта".

Керівник нашої організації була об'єднавчим фактором всіх демократичних сил в районі. Єднання ради України було в неї головним. Тому не даремно Василь Червоний запропонував її кандидатуру від Народного Руху України кандидатом в народні депутати України. Вона разом з іншими кандидатами з інших районів мала зустріч з В'ячеславом Чорноволом, який благословив їх на перемогу. Алла Куц не стала народним депутатом, але не зійшла з обраного шляху. Утвердження державності, відновлення історичної правди про національних героїв, захист української мови, поширення української національної ідеї серед учнівської і студентської молоді були в неї пріоритетом.

Вона окрилена любов'ю до України. Всіх своїх кривдників прощала і продовжувала самовіддано працювати на державницькій платформі. Та для проведення масових заходів мало любити Україну, потрібно мати організаторський талант, наполегливість, вміння домовлятися, продумати сценарій, знайти приміщення для проведення заходу, в багатьох випадках вкласти кошти, домовитись за транспорт. З усім цим блискуче справлялась наша Алла Куц.

Я, як представник культури, член Конгресу української інтелігенції впродовж багатьох років була ведучою всіх районних заходів, проведених з її ініціативи. В пам'яті вперше проведені літературно-тематичні вечори, присвячені Дню матері, героям Крут та на різну патріотичну тематику - "Роде наш красний, роде наш прекрасний", "Українська мова, українська пісня - духовне надбання українського народу", "Звинувачуємо злочини кому-

для цього на рахунок в банку.

Наша організація під керівництвом невтомного та відповідального керівника Алли Куц ґрунтовно займалась дослідженням національно-визвольного руху за польської окупації та часів Другої світової війни. Ми їздили по селах, встановлювали пам'ятні знаки на могилах постанців, освячували, проводили урочисті заходи. Мені доручали бути ведучою. Разом з Куц продумували сценарії, знаходили в інтернеті потрібну інформацію. Я жила цим, віддавала душу і ми раділи, коли люди дякували нам, хвалили. Це було у Вітковичах, з нами їздив голова обласного товариства "Просвіта" Володимир Ковтунець, голова РОО НРУ Валентин Королюк, Олександра Новак. Були в Богущах, Яблунному. З народним депутатом України Володимиром Шівченком побували в Кадобищах, де загинув Володимир Ярмолка, псевдонім "Нестор", з побратимами, могили їх невідомі.

Разом з костопільськими рухівцями відкрили пам'ятний знак сотенному УПА в селі Яринівка Микиті Сьомаку, на ці заходи приїжджала його рідна сестра з Прибалтики.

В селі Малинськ був встановлений пам'ятний знак і меморіальна дошка на символічній могилі двом керівникам ОУНівського підпілля Ковтуну Тихону і Олександрю Климюку, які загинули під час втечі з-під арешту НКВД і тіла їх вороги залишили в лісі для звірів.

З допомогою керівництва Рівненської єпархії УПЦ КП був проведений чудовий вечір "Від Різдва до Воскресіння", присвячений 2000-літтю від Різдва Христового за участю митрополита Рівненського і Острозького УПЦ КП Владика Серафима. Разом зі своєю дочкою Оленкою я була ведучою.

Алла Куц тримала на контролі всі ювілеї як історичних подій, так і визначних постатей України. З її ініціативи було встановлено дві меморіальні дошки засновнику Товариства "Просвіта" в Березному Миколі Буховичу на приміщенні аптеки і ця вулиця названа на його честь, та на приміщенні Березнівської гімназії як першому її директору. Члени нашого осередку впорядкували могилу Буховича і встановили пам'ятну плиту.

За пропозицією Алли Куц була відкрита і освячена меморіальна дошка Герою України, лідеру НРУ В'ячеславу Чорноволу і на ці урочистості з Києва приїхала його дру-

ням козаків УВК ім. Северина Наливайко і спільними зусиллями на Дзвінковій горі в селі Губків було встановлено меморіальну плиту в пам'ять похованих козаків.

А нещодавно до 100-річчя Української революції Алла Куц ініціювала разом з просвітницьким осередком спеціальний банер, встановлений на приміщенні районного краєзнавчого музею. Вся історія перед очима березнівчан.

Не кожен громадський діяч в районі може похвалитись такими здобутками. Недаремно вона була визнана жінкою року з врученням статуетки "Ніка" та кращим громадським діячем року серед жінок з врученням спеціального призу керівництвом району.

Ми підтримуємо нашого лідера у всіх заходах, допомагаємо, відповідально ставимось до всіх її доручень.

Алла Куц справжня інтелігентка, здатна до компромісів, толерантно ставиться до думок опонентів і в той же час безкомпромісна в обороні державності та духовних цінностей нації.

Наша організація значні зусилля спрямувала на гідне відзначення 110-річниці від дня народження генерала-хорунжого, славетного земляка Тараса Бульби-Боровця. Разом з депутатами обласної ради Тетяною Воронко та Миколою Мельником ініціювала проведення заходів на державному рівні і Рівненською обласною радою було прийнято рішення 2018 рік визнати роком Тараса Бульби Боровця та перевидано дві книги на цю тематику.

20 років позаду і величезний шмат проробленої роботи, а Алла Куц далі працює в цьому ж напрямку. Не всі заходи описані в цьому матеріалі. Потрібно згадати засновників нашого осередку, які відійшли в потойбічний світ: Галину Никитюк, Миколу Євтушка, Сергія Шабатюка, Панаса Бойчука, Людмилу Драганчук, Людмилу Луцик, Лесю Гребініченко. Вічна їм пам'ять.

Ювілей нашого осередку Конгресу української інтелігенції - це поважна дата і ми радіємо, що ми одна команда одностайних і об'єднує нас любов до України, до людей. Попереду ще багато планів. Працюємо над втіленням їх в життя, а веде нас до мети невтомна наша лідерка Алла Куц.

Людмила СУЩЕВСЬКА,
заступник голови осередку
Конгресу української інтелігенції.